

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000-105/665/11/2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva főtí lakos (a továbbiakban: Panaszos) által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 155/2010. (III. 24.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a*) és *c*) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

A Panaszos beadványában előadta, hogy 2009. július 4-én, a Budapest, V. kerület Erzsébet téri „békés, spontán” demonstrációt a Rendőrség „jogellenesen, aránytalan testi erőszak alkalmazásával” feloszlatta, őt 17:30 órakor „felszólítás nélkül, testi kényszerrel” tömegből kiemelték, majd előállították a Gyorskocsi utcai „BV intézetbe”, ahonnan meghallgatása nélkül 2009. július 5-én 01:56 órakor bocsátották szabadon.

A Panaszos a rendőri intézkedés kapcsán kifogásolta:

- a demonstráció „jogellenes” feloszlátását,
- testi kényszer alkalmazásának jogszerűségét,
- az előállításának okát, fogvatartásának jogszerűségét.

II.

A rendelkezésre álló rendőrségi okiratokból a következők állapíthatók meg.

Budapest rendőrfőkapitánya a 01000/36775/2009. ált számú egyedi utasításával 2009. július 4-én 00:00 órától 24:00 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

A fokozott ellenőrzés elrendelésére az egyedi utasítás indokolása alapján azért került sor, mivel Budapest területére – 2009. július 4. napjára – több tömegrendezvény megtartását jelentették be, a rendezvényeken jelentős számú ember megjelenésére számítottak. Mivel a közelmúltban megrendezett tömegrendezvények alkalmával több alkalommal került sor rendzavaró, garázda cselekményekre, ezért az események biztonságos lebonyolítása, a gyülekezési joggal élők biztonságának garantálása érdekében indokolt volt a fokozott ellenőrzés elrendelésére. Az egyedi utasítás végrehajtásában résztvevő rendőri állománynak feladatként meghatározásra került, hogy a fokozott ellenőrzés keretei között kísérik figyelemmel a rendezvényre érkezőket, akadályozzák meg az esetleges jogsértések kialakulását, majd ennek biztosítása érdekében hajtsanak végre igazoltatásokat, ruházat és csomagátvizsgálásokat. Az állomány feladata volt az esetlegesen megbomló rend helyreállításában való közreműködés, jogsértés esetén a szükséges intézkedések végrehajtása.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) 01000-105-716-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint 2009. július 4-re Budapest területére 16 bejelentés érkezett a Rendőrséghez, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó rendezvény megtartásáról, ezen belül hét rendezvényt kívántak az V. kerületben tartani. Két bejelentő a Szent István térre, két bejelentő a Kossuth térre, további egy-egy bejelentő az Arany János utcába, a Markó utcába és a Nádor utcába jelentett be rendezvényt. A két Szent István téri rendezvény napirendjeként a következőket jelölték meg: „beszéd a Szabadság téren zajlott jogsértésekről”, illetve „szimpátiatüntetés a koncepciók perke áldozatai mellett”; az egyik Kossuth téri rendezvény célja a következő volt: „tiltakozó tüntetés a Szabadság téri tüntetés megtiltása miatt”, míg a másik Kossuth téri rendezvény bejelentője napirendet nem jelölt meg.

Annak ellenére, hogy az V. kerület Erzsébet térre a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt nem jelentettek be 2009. július 4-re, aznap délután mégis több száz fős tömeg jelent meg ott azzal a céllal, hogy egy bejelentés nélküli rendezvényen vegyenek részt.

A megjelenteket 16:58 órakor szólították fel a terület elhagyására, figyelmeztették a helyszínen maradókat, hogy igazoltatásuk után előállítások végrehajtására kerül majd sor.

Mivel a felszólításnak nem engedelmességek 17:19 órakor a rendőrök megkezdték a kilátásba helyezett igazoltatásokat és előállításokat. A tömeg 18:07 órakor a rendőröket megtámadta, követ, palackokkal, betondarabokkal dobálták a sorfalat, és ezt többszöri felszólítás ellenére sem hagyták abba. A BRFK 01000-105-794-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint a felszólítások és figyelmeztetések 20:31 óráig folyamatosan jól hallhatóan folytatódtak. Az események kapcsán összesen 190 főt állítottak elő az Erzsébet térről.

A Panaszos előállításáról készült 12020/502619/2009/id. számú rendőri jelentés szerint az igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján, a ruházatátvizsgálásra az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján, míg az előállítására a 33. § (2) f) pontjának I. fordulata alapján került sor.

A jelentés rögzíti az előállításához vezető eseményeket, illetve az előállítás során történeteket. A jelentést készítő rendőrök 2009. július 4-én csapatszolgálati feladatokat láttak el Budapest területén. A jelentés szerint „(...) *A Gárda tagjai a többszöri rendőri felszólításnak, - mivel nem engedélyezett rendezvényen vettek részt - hogy hagyják el a teret, nem voltak hajlandóak eleget tenni és passzív ellenállást hajtottak végre úgy hogy egymás kezét maguk előtt összekulcsolták. Az intézkedés során Szondy György r. zls. úrral elvezető fogás alkalmazásával az egyik földön ülő Magyar Gárda tag kezét kiszabadítva az V. ker Budapest, József A. úton lévő RF 73-65 frsz-ú szolgálati tgc.-hoz vezetem ahol igazoltattam, valamint a személyen ruházat és csomagátvizsgálást hajtottam végre, (...)*”

A jelenlévőket a Rendőrség többször jól hallhatóan felszólította a távozásra. Az intézkedő rendőrök 17:45 órakor kezdték meg a Panaszos kiemelését a tömegből, majd igazoltatása, illetve ruházatának átvizsgálása után, előállították a BRFK Gyorskocsi utcai objektumába. A Panaszossal közölték, hogy ellene szabálysértési feljelentést fognak tenni, melyet a Panaszos tudomásul vett.

A rendőri jelentés, illetve a jelentéshez csatolt nyilatkozat szerint a Panaszos nem kérte előállításáról hozzátartozójának értesítését, ugyancsak a jelentés, illetve a hozzácsatolt igazolás szerint előállítása 2009. július 4-én 17:45 órától, 2009. július 5-én 01:56 óráig tartott, az előállítás időtartama alatt sérülése vagy panasza nem keletkezett. Az iratokból megállapítható, hogy a Panaszos meghallgatására az előállítás során nem került sor.

A Panaszossal szemben az intézkedő rendőrök az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Korm. rendelet 40/A. §-a alapján, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt feljelentést tettek, az eljárást a Panaszossal szemben a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság szabálysértési hatósága folytatta le.

III.

Az ismertetett bizonyítékok alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

2009. július 4-én délután, több száz fős tömeg tagjaként a Budapest V. kerület Erzsébet téren, a Panaszos a Magyar Gárda egyenruháját viselve jelen volt egy előre be nem jelentett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen. A rendőri erők a helyszínen hangosbemondón keresztül 16:58 órától kezdődően több alkalommal felszólították a téren tartózkodókat, hogy jogsértő magatartásukat hagyják abba, távozzanak, illetve figyelmeztették őket, hogy aki nem tesz eleget a felszólításnak, azt igazoltatják majd előállítják¹. 17:19 órától megkezdték a kilátásba helyezett intézkedések foganatosítását. A

¹ A helyszínen készült videó-felvétel alapján a felhívás szövege:

helyszínen tartózkodó Panaszos, a felszólítások ellenére – a teret hagyja el – nem engedelmeskedett, holott a felszólítások a hangosbemondón keresztül szakadatlanul, jól hallhatóan ismétlődtek. A Panaszos, a felszólításoknak ellenállva, több társával a földre ült, és ellenállásukat erősítendő, karjaikat összefonták a mellettük ülők karjaival. Az intézkedő rendőrök az eredménytelen felszólításokat követően a panaszos karjait megfogva testi kényszerrel „elválasztották” társaitól. A Panaszos ruházatátvizsgálása, igazoltatása, személyazonosító adatainak rögzítése után, szabálysértés abbahagyására irányuló felszólítás ellenére történő továbbfolytatása miatt előállították a BRFK Gyorskocsi utcai objektumába.

Az előállítást követően a Panaszost tájékoztatták jogairól. A Panaszos nem kérte hozzátartozója értesítését; az előállító helyiségbe történő befogadására 22:50 órakor került sor. A fogvatartásért felelős vezető az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján az előállítás időtartamának meghosszabbításáról határozott². A Panaszost 2009. július 5-én 01:56 órakor szabadon engedték, az előállításról részére kiadott igazolás tanúsága szerint az előállítással kapcsolatban ekkor panaszt nem terjesztett elő. A Panaszos ellen az intézkedő rendőrök, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt szabálysértési feljelentést tettek.

Az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e, és ha igen mely okot jelölték meg a tér elhagyására történő felszólítás alapjaként. Minderre kizárólag a panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének alábbi értékelése érdekében került sor. Figyelemmel a Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletére is a vizsgálat és az ez alapján a fenti kérdésben hozott döntés nem érinti az illetékes bíróság törvényben biztosított azon kizárólagos jogát, hogy a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény feloszlátása jogellenességének kérdésében érdemben döntsön³.

Vizsgálat tárgyát képezte továbbá a Panaszos magatartása is, az intézkedés jogalapját a BRFK vezetője által egyedi utasításban elrendelt fokozott ellenőrzés⁴ ellátása során észlelt, a

---

„Hölgyeim és Uraim! A rendőri erők műveleti parancsnoka nevében tájékoztatom Önöket, hogy a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó rendezvényen vesznek részt. Megkérem / a törvény nevében felszólítom Önöket, hogy a jogsértő magatartásukat hagyják abba, oszoljanak szét, a területet (a Bajcsy-Zsilinszky úton/a Károly körúton) az Astoria irányába hagyják el! Ellenkező esetben a rendőrség a rend helyreállítása érdekében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 59. § (1) bekezdésében foglalt intézkedéseket és kényszerítő eszközöket fog alkalmazni.”

² Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint:

„A Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

³ Gytv. 14. § (3) bekezdése szerint:

„Ha a rendezvényt feloszlátják, a rendezvény résztvevője a feloszlátástól számított tizenöt napon belül pert indíthat a feloszlátás jogellenességének megállapítására.”

A Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletének indokolásában kifejtette, hogy:

„(...) a Független Rendészeti Panasztestület az állásfoglalásában és az alperes is határozatában nem a jogszabályoknak megfelelően járt el, amikor a demonstráció jogszerű oszlatásával kapcsolatosan érdemben állást foglalt. Ugyanis arra kizárólag a Fővárosi Bíróságnak lett volna hatásköre, és illetékessége a fentebb említett Gytv. 14. (3) bekezdésében foglaltak alapján, az erre irányuló kereseti kérelem kapcsán.”

⁴ Rtv. 30. §-a szerint:

„(1) A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által

Panaszos által elkövetett cselekmény képezte. A Panaszos a folyamatosan elhangzó felszólításának nem engedelmeskedett, ekkor nyilvánvalóan megszegte azon törvényi rendelkezésből eredő kötelezettségét, hogy a rendőri intézkedésnek engedelmeskedjen⁵. A Panaszos a jogerős bírósági ítélet hatályát, a jogerősen felosztatott társadalmi szervezet egyenruhájában, annak tevékenységeként feltüntetve, tömegesen fellépő személyek csoportjának tagjaként negligálta, tagadta. Ezáltal a jogállamiság egyik értéktartalmú alapelemét, a független bíróságok ítélkezési tevékenységét nyíltan, mások számára észlelhető módon semmibe vette. Az intézkedő rendőr előállíthatja azt a személyt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló rendőri felszólítást követően tovább folytatja⁶.

Ezek alapján ténszerűen megállapítható, hogy a panaszolt előállítás kellő joggalappal történt, hangsúlyozva azt a tényt is, hogy az előállítás alapjául szolgáló, az intézkedéskor tapasztalható tények alapján dönt a rendőr az előállításról. Ilyen esetekben az előállításához a törvényben megkövetelt szabálysértés, vagy bűncselekmény gyanúja nem éri, nem is érheti el a büntetőjogi, vagy szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés, vagy a bűncselekmény lehetőségét nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az előállításra⁷.

Az előállítás során alkalmazott kényszerítő eszköz (testi kényszer) kapcsán fontos kiemelni, hogy a Panaszos a tömeg részeként a földön ülve, összekapaszkodva próbálta megakadályozni a rendőri intézkedést. Véleményem szerint az, hogy valaki a társaival összekapaszkodik, és célzatos erő kifejtéssel áll ellen a rendőri intézkedésnek, komoly erőt fejt ki ennek érdekében, mindenképpen aktív ellenállásnak tekinthető. Ezek alapján – figyelemmel az Rtv. 47. §-ára⁸, illetve a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007.

---

meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A Rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

(4) A Rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrizetlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.”

⁵ Rtv. 19. § (1) bekezdés alapján:

„A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”

⁶ Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata alapján:

„aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, (...).”

⁷ Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján:

„a rendőr előállíthatja azt a személyt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;”

⁸ Rtv. 47. §-a szerint:

„A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 59. § (1) bekezdésére⁹ – a kényszerítő eszköz (testi kényszer) alkalmazása jogszerű és szükségzerű volt.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a személyes szabadság korlátozásának (előállítás) okával és jogszerűségével, továbbá a kényszerítő eszköz (testi kényszer) alkalmazásával kapcsolatos panasz alaptalan.

Álláspontom szerint – az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján – az előállítás nem csupán az eljárás azonnali lefolytatása céljából fogantatosítható, hanem a szabálysértés továbbfolytatása miatt is. Az idézett törvényhely alapján megállapítható, hogy nincs olyan előírás, amelyik kötelezővé tenné az előállítottak előállítás időtartamán belül történő meghallgatását, illetve velük szemben egyéb eljárási cselekmény fogantatosítását.

Az előállítás, mint rendőri intézkedés csak az adatok felvételét, illetőleg a tényállás rögzítését foglalja magában, semmiféle érdemi döntést nem eredményez. Az előállítást követően felvett adatok birtokában mérlegel és dönt a rendőrhatalóság arról, hogy az előállított személlyel szemben milyen eljárási cselekményt fogantatosít.¹⁰

Az előállított személyek jogainak biztosítása, illetve teljesítése¹¹ időigényes feladat, a kérdéses előállítás időtartamának megítéléséhez további fontos objektív körülményeket is vizsgálni kell, mint pl. az előállított személyek nagy száma. Az előállítással kapcsolatos eljárási cselekmények elvégzése – a Szolgálati Szabályzat 51. § (3) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítése –, ténylegesen 17:45 órától másnap 01:56 óráig (nyolc óra tizenegy percen át) tartott. A zsúfoltság miatti többletfeladatokat is tekintetbe véve, a Panaszossal szemben ez a törvényes 8 plusz 4 órás előállítási időtartamot (lásd 2. számú lábjegyzet) meg nem haladó intézkedés volt.

A bírói jogalkalmazási gyakorlat egyes ügyekben (Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ügy¹²) szintén arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha az előállítás a Rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb – a törvényes időtartamot meg nem haladó – ideig tart, az előállítás nem veszti el jogszerűségét. Ezt igazolja a törvényi szabályozás is, amely úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig (...)” tarthat. A szükséges idő ez esetben nyilvánvalóan az előállítás során elvégzendő feladatokhoz (lásd 10. számú lábjegyzet) szükséges időt jelentette, és emiatt volt szükséges annak meghosszabbítása is. Fontosnak

⁹ Szolgálati Szabályzat 59. § (1) bekezdése szerint:

„Kényszerítő eszköz alkalmazása feltételeinek fennállása esetén testi kényszert akkor kell alkalmazni, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”

¹⁰ Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélet indokolása

¹¹ Szolgálati Szabályzat 51. § (3) bekezdése alapján:

„Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.”

¹² Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ítélet indokolásában kifejtette:

„A demonstráció miatt előállított személyek nagy számára figyelemmel a bíróság nem tartotta felperes 2007. február 3. 12.10 órától 19.50 óráig tartó – azaz 7 óra 40 percet kitevő – előállításának időtartamát jogszerűtlennek, mert az Rtv. 33. § (3) bekezdés szerint ez a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja a személyi szabadságot, a felperes vonatkozásában alkalmazott előállítás ideje pedig ezt nem haladta meg.”

tartom kiemelni azt is, hogy a Panaszos a Panasztestületnek eljuttatott beadványában nem sérelmezte az előállítás időtartamát.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában az előállítás időtartamára vonatkozóan tett megállapításaival és az azokból levont következtetésekkel a határozat III. részében foglalt indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület állásfoglalásában a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét is megállapította miszerint:

„(...) a szétozlatásra irányuló felszólítást – a távozás irányának közlése mellett – megfelelően tartalmazta, azonban a Gytv.-re való általános hivatkozás mellett nem jelölte meg a tömegoszlatás közelebbi indokát. Ez a hiányosság különösen annak fényében aggályos, hogy nem csupán a tájékoztatás maradt el, hanem – ahogy azt a rendelkezésre álló adatok mutatják – a rendőrség sem volt az utasítás kiadásakor tisztában azzal, hogy milyen jogalappal alkalmazzák a tömegoszlatást, mint kényszerítő eszközt. (...) Mindezek alapján a Testület az érintettek tájékoztatásával kapcsolatos hiányosság miatt megállapította a rendezvényen részt vevő panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.”¹³

A Panasztestület e kérdés kapcsán képviselt álláspontjával az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

A rendőri intézkedést megelőző felszólítás egyértelmű utalást tett arra, hogy a rendezvény jogellenes, ezért kell a felszólított személyeknek a helyszínt elhagyniuk. A jogellenességre vonatkozó rendőrségi állítást az Rtv. szerint a Panaszos a helyszínen nem mérlegelhetette, és engedelmességét sem tehetette mérlegelése eredményétől függővé (lásd 4. számú lábjegyzet). Egyébiránt a rendőri közlemény (lásd 1. számú lábjegyzet) tartalma közvetve sem okozott jogtól való megfosztást, a Panaszost jogsérelem emiatt nem érte.

E helyütt is hangsúlyozom, hogy az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e a tér elhagyására történő felszólítás jogalapját. Minderre csak a panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének értékelése érdekében került sor. A Gytv. alapján – a Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletére is figyelemmel (lásd 3. számú lábjegyzet) – a vizsgálat és az ez alapján a szabálysértés gyanújának kérdésben hozott döntés nem érinti az illetékes bíróság törvényben biztosított ama kizárólagos jogát, hogy a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény felosztatása jogellenességének kérdésében érdemben döntsön.

A Panasztestület állásfoglalásában megállapította továbbá:

„A Testület ugyanakkor kifogásolja, hogy a panaszos előállításáról készült jelentés szerint az intézkedés során a rendőrök testi kényszert nem alkalmaztak. Alább pedig ugyanezen jelentésben azt írták le a rendőrök, hogy mivel a panaszos passzív ellenállást tanúsított, ezért

---

¹³ Panasztestület 155/2010. (III. 24.) számú állásfoglalásának V. részének 44. oldal harmadik bekezdése, illetve a 45. oldal első bekezdése.

„elvezető fogás alkalmazásával” a „kezeit kiszabadítva” emelték őt ki a tömegből – ami egyértelműen testi kényszer alkalmazásának minősül az Rtv. 47. §-a értelmében. Az Rtv. 62. (1) bekezdése szerint: „A kényszerítő eszköz alkalmazását jelenteni kell a szolgálati előjárónak.” A Szolgálati Szabályzat 57. § (3) bekezdése szerint: „A kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr előjárója vizsgálja annak szükségességét, jogszerűségét, az arányosság követelményének megtartását, amelynek során: a) meghallgatja azt, akivel szemben a kényszerítő eszközt alkalmazták, valamint az eseménynél jelenlévő személyeket, b) szükség esetén tisztázza a rendőr jelentésében észlelt ellentmondásokat.” Ez a súlyosan alapjogkorlátozó kényszerítő eszköz jogszerűségi, indokoltági és arányossági felülvizsgálatát előíró garanciális rendelkezés. A panaszos esetében azonban a vele szemben alkalmazott testi kényszer kapcsán ez a vizsgálat – mivel a rendőrök jelentésük elején nem említettek testi kényszer, vagy a testi kényszer alkalmazásának szövegben történt említése a r. alezredes parancsnok figyelmét kerülte el – elmaradt. Ez a rendőri mulasztás pedig, mivel a panaszos alapvető jogai korlátozásához kapcsolódó, a jogszerűség szempontjából kiemelten fontos garanciális rendelkezés be nem tartásáról van szó, megvalósította a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelmét.”¹⁴

A Panasztestület álláspontjával az alábbiak szerint nem értek egyet:

Tény, hogy a Panaszos előállításról készült 12020/502619/2009/ id. számú rendőri jelentésben, az intézkedés során alkalmazott jogszabályi felsorolásban nem szerepel a testi kényszer (Rtv. 47. §), mint alkalmazott kényszerítő eszköz. Ugyanakkor a jelentés szöveges, leíró részéből egyértelműen megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök alkalmaztak testi kényszer, melyről jelentést is tettek szolgálati előjárójuknak, az Rtv. 62. § (1) bekezdés¹⁵ szerinti kötelezettségüknek megfelelően: „Az intézkedés során Szondy György r. zls. úrral elvezető fogás alkalmazásával az egyik földön ülő Magyar Gárda tag kezeit kiszabadítva az V. ker Budapest, József A. úton lévő RF 73-65 frsz-ú szolgálati tgg.-hoz vezettem ahol igazoltattam, (...)”.

A rendőri intézkedések kapcsán végzett parancsnoki vélemény, illetve parancsnoki kivizsgálás minden esetben az érintettek meghallgatásával, illetve a rendőri jelentés egésze alapján történik. Ez a jelen esetben is így történt.

Az intézkedést végrehajtó rendőrök szolgálati előjárója a rendőrök elmondása, illetve a végrehajtott intézkedésről készült rendőri jelentés alapján megállapította, hogy a rendőri intézkedés foganatosítása szükséges volt, jogszerűen és szakszerűen, továbbá az arányosság követelményének megtartása mellett került végrehajtásra. Ezen megállapításait a jelentésben rögzítette oly módon, hogy a jelentés „parancsnoki vélemény és kivizsgálás előállítás végrehajtásáról” szóló részben aláhúzta a „jogszerű volt, szakszerű volt”, továbbá az intézkedés alá vont személy meghallgatása kapcsán a „nem tartottam szükségesnek” részeket, majd aláírta a megállapítottakat.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer vizsgálata nem maradt el, így a tisztességes eljáráshoz való alapvető joga nem sérült.

A Panasztestület 155/2010. (III. 21.) számú állásfoglalásában több oldalon keresztül a panaszügyön túlmutató, általános, a rendezvény feloszlata jogszerűségét is érintő

¹⁴ Panasztestület 155/2010. (III. 24.) számú állásfoglalásának VI. részének 50. oldal harmadik bekezdése

¹⁵ Rtv. 62. § (1) bekezdése alapján:

„A kényszerítő eszköz alkalmazását jelenteni kell a szolgálati előjárónak.”

megállapításokat is tesz, ezért fontosnak tartom leszögezni, hogy a jelen döntés kizárólag a panaszban sérelmezett intézkedések jogszerűségét vizsgálja, és a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás nem terjedt ki – a fent írtak alapján nem is terjedhetett ki – a Panasztestület állásfoglalásában tett valamennyi – a konkrét panaszon túlmutató – megállapításra.

Mivel a Panasztestület állásfoglalásától való eltérések indokolását a törvény kizárólag a jelen határozatban foglaltakkal kapcsolatban teszi kötelezővé¹⁶, ezért a Panasztestületnek az Erzsébet téri rendezvényekre összességében tett megállapításaira jelen határozatomban nem térek ki.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezete;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) és (2) bekezdései, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 19. § (1) bekezdése, a 29. § (3) bekezdése, a 30. §-a, a 33. § (2) bekezdés b) és f) pontjai, valamint a (3) bekezdése, valamint a (4) bekezdése, a 47.§-a, a 62. § (1) bekezdése, a 92. § (1) és (2) bekezdései és a 93/A. § (7) és (9) bekezdései;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. IRM rendelet 51. § (3) bekezdése és az 59. § (1) bekezdése;
- a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (3) bekezdése;
- az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Korm. rendelet 40/A §-a.

Budapest, 2010. június 16.

Dr. Bencze József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány

---

¹⁶ Rtv. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján:

„(1) Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

(2) Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.”

Rtv. 93/A. (7) bekezdése alapján:

„(7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”